

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**SPECIFIČNOSTI OPOREZIVANJA USLUGA
SMJEŠTAJA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU**

Mentor:

Izv.prof.dr.sc. Željana Aljinović Barać

Student:

Marija Jakus

Broj indeksa: 1132202

Split, rujan 2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. REGULATIVNI OKVIR	3
2.1. Zakon o računovodstvu	3
2.2. Zakonski okvir oporezivanja PDV-om	7
3. NAČELA OPOREZIVANJA USLUGA SMJEŠTAJA	14
3.1. Osnovno načelo (B2B)	14
3.2. Osnovno načelo (B2C)	15
3.3. Izuzetak od načela oporezivanja PDV-om	15
3.4. Obavljanje usluga sa zemljama izvan EU	16
4. PRAKTIČNI PRIMJER OPOREZIVANJA KOD TRGOVAČKOG DRUŠTVA AUTOTRIP D.O.O.	17
4.1. Općenito o trgovačkom društvu „Autotrip d.o.o.“	17
4.2. Poslovanje tvrtke „Autotrip d.o.o.“	17
5. VLASTITI OSVRT NA PRIMJENJENI SUSTAV OPOREZIVANJA	31
6. ZAKLJUČAK	33
LITERATURA	34
POPIS TABLICA	35
POPIS SLIKA	36
SAŽETAK	37
SUMMARY	38

1. UVOD

Ulaskom Republike Hrvatske (dalje u tekstu: RH) u Europsku uniju (dalje u tekstu: EU), RH postaje dio zajedničkog tržišta EU što za posljedicu ima značajne promjene u sustavu oporezivanja Porezom na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV). Najveće promjene nastale su za pravne i fizičke osobe jer se PDV pri primljenim uslugama iz EU više na mora fizički platiti zbog primjene mehanizma „reverse charge“, odnosno „prijenos porezne obveze“. Promjene uvedene novim Zakonom o PDV-u koji je stupio na snagu 1. srpnja 2013. godine reguliraju da se pri trgovinskoj razmjeni sa zemljama EU-a i s tzv. „trećim zemljama“, PDV iskazuje samo kao obračunska stavka u PDV evidencijama, odnosno obveza za PDV i pretporez u poreznoj prijavi se istovremeno iskazuju što za posljedicu ima činjenicu da se PDV ne treba fizički uplaćivati na račun Porezne uprave.

Mehanizam „prijenos porezne obveze“ zvuči vrlo jednostavno, ali je u praksi izuzetno kompleksan. Cilj završnog rada je prikazati kako se mehanizam „prijenos porezne obveze“ primjenjuje u praksi i kako se evidentira u određenim obrascima na praktičnom primjeru uslužnog poduzeća „Autotrip d.o.o.“.

Metode koje su korištene u ovom radu su: induktivna i deduktivna metoda, metoda komparacije, deskriptivna metoda, metoda klasifikacije te metode računovodstvenog priznavanja i mjerenja.

Rad se sastoji od šest dijelova, uvoda, četiri poglavlja i zaključka. U drugom poglavlju su prikazani osnovni elementi Zakona o računovodstvu (dalje u tekstu: ZOR), obrađeni su određeni dijelovi Zakona o PDV-u koji se odnose na temu „prijenosa porezne obveze“ kod usluga te su definirana područja primjene Zakona o PDV-u kao i transakcije.

Treće poglavlje prikazuje načela oporezivanja, način samog poslovanja kod transakcija s „prijenosom porezne obveze“, način oporezivanja kod osoba koje nisu porezni obveznici, a ishodovale su PDV identifikacijski broj kako bi mogle poslovati sa zemljama članicama EU, ali i iznimka u poslovanju s tzv. „trećim zemljama“.

U četvrtom poglavlju prikazan je „prijenos porezne obveze“ na praktičnom primjeru trgovačkog društva „Autotrip d.o.o.“. Pored navedenog, dati su osnovni podaci o samom poduzeću, a poslovanje je prikazano na obrascima koje je trgovačko društvo dužno voditi po Zakonu o PDV-u i Zakonu o računovodstvu .

U petom poglavlju je dano vlastito mišljenje o cjelokupnom sustavu poslovanja vezano za „prijenos porezne obveze“. Na samom kraju rada dat je zaključak te popis literature, slika i tablica, sažetak i summary.

2. REGULATIVNI OKVIR

2.1. Zakon o računovodstvu

Zakon o računovodstvu stupa na snagu 01. kolovoza 2007. godine, objavom u NN 109/07, a izmjene i dopune su bile objavljene u NN 54/13 i NN 121/14.

Člankom 1. ZOR-a definirane su opće odredbe koje su kasnije razrađene u samom Zakonu. U članku 1. navedeno je *„Ovim se Zakonom uređuje računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, revizija godišnjih financijskih izvještaja, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja, Registar godišnjih financijskih izvještaj te obavljanje nadzora.“*

Temeljem članka 12. ZOR-a poduzetnik je dužan primjenjivati standarde financijskog izvještavanja uz ZOR i to sljedeće standarde:

- HSFI (Hrvatski standard financijskog izvještavanja) - definira računovodstvena načela, pravila sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja. Donosi ga Odbor za standarde financijskog izvještavanja u skladu s ovim Zakonom, a objavljuje se u „Narodnim novinama“.
- MRS i MSFI (Međunarodni računovodstveni standard i Međunarodni standard financijskog izvještavanja) - standardi koji su propisani na međunarodnoj razini, a donosi ih Europska komisija te se objavljuju u službenom listu EU.

Temeljem članka 2. ZOR-a obveznici ovog Zakona su sva trgovačka društva i trgovci pojedinci, ali i pravne i fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit. Poduzetnici se mogu razvrstati u tri kategorije: mali, srednji i veliki, ovisno o obujmu poslovanja u prethodnoj godini i to na način da moraju ispuniti dva od tri kriterija: iznos ukupne aktive, visinu prihoda i broj zaposlenih.

Mali poduzetnici su oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

- ukupna aktiva 32.500.000,00 kuna;

- prihod 65.000.000,00 kuna;
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 50.

Srednji poduzetnici su oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

- ukupna aktiva 130.000.000,00 kuna;
- prihod 260.000.000,00 kuna;
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250.

Ukoliko poduzetnik prelazi dva od tri kriterija navedena za srednje poduzetnike, onda se on klasificira kao veliki poduzetnik (Članak 3. ZOR-a).

Članak 4. ZOR-a definira računovodstvene poslove koji se odnose na prikupljanje i obradu podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, vođenje polovnih knjiga te prikupljanje i obrada podataka u svezi sastavljanja financijskih izvještaja, sukladno ovom Zakonu, a poštujući računovodstvene standarde i načela. Člankom 5. ZOR-a definirana je knjigovodstvena isprava kao pisani ili elektronski dokument koji dokazuje nastanak nekog polovnog događaja. Isprava mora biti sastavljena na mjestu i u vremenu nastanka samog događaja, osim onih isprava koje su sastavljene unutar samog računovodstva te isprava mora sadržavati istinite podatke.

Člankom 6. ZOR-a definiran je način sastavljanja knjigovodstvene isprave, odnosno ona mora biti vjerodostojna i uredna, a to jamči osoba za zastupanje ili osoba na koju su prenesene ovlasti. Također, ovim člankom je naznačeno da poduzetnik prije unosa knjigovodstvene isprave u poslovne knjige mora provjeriti ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave. Člankom 7. ZOR-a definirano je vrijeme i način čuvanja knjigovodstvenih isprava. Čuvaju se kao izvorne isprave i to u obliku elektroničkog zapisa. Knjigovodstvene isprave čuvaju se i to:

- isplatne liste, analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi – trajno;
- isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu – najmanje jedanaest godina;
- isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige – najmanje sedam godina.

Rok za čuvanje navedenih knjigovodstvenih isprava počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

Člankom 15. ZOR-a definirani su financijski izvještaji koje su poduzetnici dužni sastaviti i predati do utvrđenog roka Financijskoj agenciji (dalje u tekstu FINA). Pet temeljnih financijskih izvještaja su:

- bilanca;
- račun dobiti i gubitka;
- izvještaj o novčanom tijeku;
- izvještaj o promjenama kapitala;
- bilješke uz financijske izvještaje.

Svaki od ovih pet temeljnih izvještaja dužni su sastavljati srednji i veliki poduzetnici, dok je člankom 15. stavak 10. ZOR-a definirano da su mali poduzetnici dužni sastaviti samo tri od navedenih pet financijskih izvještaja i to: bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijski izvještaj. Svi izvještaji moraju pružiti fer i objektivni prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja. Za sastavljanje samog izvještaja odgovorna je osoba koja je zadužena za sastavljanje, odnosno računovođa, dok je za istinitost i prikaz podataka odgovorna osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika. Svaki od ovih izvještaja mora se čuvati trajno, a FINI se predaju u papirnatom ili elektroničkom zapisu. Rok za predaju financijskih izvještaja po članku 21. ZOR-a za statističke i druge potrebe je 31. ožujka, dok je predaja financijskih izvještaja temeljem članka 20. ZOR-a u svrhu javne objave propisana zaključno do 30. lipnja. Člankom 22. ZOR-a je propisano da se godišnji financijski izvještaji pohranjuju u „*Registar godišnjih financijskih izvještaja*“ kojeg vodi FINA, a dostupna su u elektroničkom obliku na internetu.

Poslovne knjige definirane su člankom 8. ZOR-a, a one su :

- Dnevnik – „*Dnevnik je poslovna knjiga u koju se knjigovodstvene promjene nastale u određenom izvještajnom razdoblju unose kronološki. Dnevnik se može uspostaviti kao jedinstvena poslovna knjiga ili više poslovnih knjiga koje su namijenjene za evidenciju promjena na pojedinim skupinama bilančnih zapisa ili za izvanbilančne zapise*“;
- Glavnu knjigu - „*Glavna knjiga je sustavna evidencija svih knjigovodstvenih promjena nastalih na financijskom položaju i uspješnosti poslovanja u određenom*

izvještajnom razdoblju u kojoj se ti događaji grupiraju prema njihovoj vrsti, a na temelju kontnog plana. Ako se koriste pomoćne knjige, poduzetnik je dužan ažurno prenositi proknjižene promjene ili njihove sažetke u glavnu knjigu“;

- Pomoćne knjige - „Pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju se u količinama i novčanim iznosima“.

Člankom 9. ZOR-a definiran je način i pravila vođenja poslovnih knjiga i to:

- u glavne i pomoćne knjige unose se podaci koji se temelje na knjigovodstvenim ispravama, a vode se po načelu nastanka događaja i po načelu nepromjenjivog zapisa o nastalom poslovnom događaju;
- poslovna godina u pravilu je jednaka kalendarskoj godini, a poslovne knjige se otvaraju prvog dana u godini i to na način da se podaci uzimaju iz bilance sastavljene na kraju prethodne poslovne godine;
- unos u poslovne knjige mora biti precizan i ispravan tako da se dobiva uvid u poslovne događaje, ali moraju osigurati i korištenje tih podataka temeljem kojih se sastavljaju izvedene knjigovodstvene isprave.

Člankom 10. ZOR-a propisano je čuvanje poslovnih knjiga, one se zaključuju na kraju svake poslovne godine te se čuvaju u rokovima propisanim ovim Zakonom. Poslove knjige se mogu čuvati u tiskanom ili elektronskom obliku, ali ako se čuvaju u elektronskom obliku mora se osigurati da na kraju poslovne godine nije moguće mijenjati podatke iz te godine, ali isto tako moraju se moći otisnuti na papir u svakom trenutku. Poslovne knjige čuvaju se i to:

- dnevnik i glavna knjiga – najmanje jedanaest godina;
- pomoćne knjige – najmanje sedam godina.

Rok čuvanja poslovnih knjiga počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se one odnose.

Nadzor nad poslovanjem poduzetnika definiran je člankom 25. ZOR-a. Nad poduzetnicima koji posluju po ovom Zakonu može ga vršiti Ministarstvo financija posredstvom Porezne uprave, Hrvatska narodna banka ili FINA. Ministarstvo financija, odnosno Porezna uprava preko ovlaštenih inspektora obavlja nadzor poduzetnika u dijelu računovodstvenih poslova na sljedeći način:

- praćenjem, prikupljanjem i provjerom knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća te drugih poreznih i statističkih izvještaja (analiza financijskih izvještaja);
- provjerom sustava koje poduzetnik primjenjuje za obradu podataka u vezi računovodstvenih poslova;
- izravnim nadzorom kod poduzetnika. (Članak 26. ZOR-a).

Porezna uprava temeljem članka 29. ZOR-a mora obavijestiti poduzetnika najmanje osam dana ranije prije dolaska te mu dati informacije o tome zbog čega dolazi u nadzor. Nakon provedenog nadzora inspektor Porezne uprave može ukoliko je došlo do nekakvih pogrešaka donijeti odluku zajedno s poduzetnikom o otklanjanju nepravilnosti ili može pokrenuti prekršajni postupak. Visina novčane kazne definirana je člankom 32. ZOR-a, a ovisi o stupnju i veličini prekršaja. Člankom 19. ZOR-a, poslovne knjige, godišnji financijski izvještaji, godišnja izvješća i druge financijske informacije moraju se sastavljati na hrvatskom jeziku, a iznosi prikazani u njima moraju biti u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u RH.

2.2. Zakonski okvir oporezivanja PDV-om

Dana 01. srpnja 2013. godine RH je pristupila EU kao dvadesetosma članica te je postala dio europskog tržišta. Tim je danom došlo do niza promjena u poslovanjima pa tako i u poslovanju poreznih obveznika. Prije donošenja novog Zakon o PDV-u bilo je potrebno uskladiti postojeći Zakon o PDV-u s Direktivama EU koje uređuju oporezivanje porezom na dodanu vrijednost. Ulaskom u EU na snagu stupa novi Zakon o PDV-u koji je usklađen sa stečevinom EU.

U postupku usklađivanja Zakona o PDV-u s Direktivom 2006/112/EZ¹ bilo je vrlo važno uskladiti niz odredbi kako bi se oporezivanje provodilo na isti način u svim državama članicama EU što je važno zbog izračuna osnovice za vlastita sredstva od poreza na dodanu vrijednost koja se uplaćuju u proračun EU. Zakon o PDV-u² uređuje područje primjene,

¹ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. godine o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost na području EU

² Narodne novine broj 73/2013 od 18. lipnja 2013. godine

porezne obveznike, oporezive transakcije, mjesto oporezivih transakcija, nastanak oporezivih događaja, poreznu osnovicu, porezne stope, porezna oslobođenja, pravo na odbitak pretporeza, obveze poreznih obveznika te poseban postupak oporezivanja.

Člankom 3. Zakona o PDV-u definira se područje primjene, pa je tako područje RH definirano kao tuzemstvo, a područje EU se odnosi na one zemlje koje su članice EU, odnosno na one koje su potpisale Ugovor o pristupanju u EU. Navedenim člankom također je propisano područje tzv. „trećih zemalja“ koje nisu dio EU, odnosno to su one zemlje koje nisu potpisale Ugovor o pristupanju EU. Za poduzetnike koji posluju u RH važno je znati koja su područja uključena u EU, a koja su isključena, odnosno koje zemlje sada predstavljaju zajedničko tržište, a koje su sastavni dio tzv. „trećih zemalja“. Navedeno znači da se samo one transakcije koje su obavljene unutar tzv. „PDV Direktive“ smatraju predmetom oporezivanja PDV-om, dok se na ostale transakcije ne primjenjuje tzv. „PDV Direktiva“.

Tablica 1. Područje primjene „PDV Direktive“

Pojam	Definicija
„Tuzemstvo“	Označava područje Republike Hrvatske
„Europska unija“ „Područje Europske unije“, „država članica“ i „područje države članice“	Označava područje svake države članice Unije na koje se primjenjuje ugovor o osnivanju EU, s izuzetkom svih područja na koje se NE primjenjuje PDV Direktiva
„Treće zemlje“	Označava bilo koju državu ili područje na koje se NE primjenjuje Ugovor o osnivanju EU niti PDV Direktiva
„Treća područja“	Označava područja koja su izuzeta iz područja EU i na koje se PDV Direktiva NE primjenjuje: a) koja čine dio carinskog područja EU; b) koje ne čine dio carinskog područja EU.

Izvor: Kramar, K. (2013): PDV nakon ulaska u EU – prijedlog novog zakona o PDV-u, Računovodstvo i porezi u praksi, 4/2013, str. 28.³

Ulaskom u EU, RH je postala dio zajedničkog tržišta tako da više ne postoje granične crte niti carinske kontrole s drugim zemljama članicama. Navedeno znači da se od 01. srpnja 2013. godine moraju razlikovati transakcije unutar EU područja od transakcija sa zemljama koje

³ Dostupno na: <http://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/casopisprivitak/ripup13-04-025.pdf>

nisu članice EU. Kod transakcija unutar EU više se ne može govoriti o uvozu i izvozu već te termine zamjenjuju termini „stjecanje i isporuka dobara“. Što se tiče zemalja izvan EU tu se i dalje koriste pojmovi uvoz i izvoz te njih i dalje prati obračun carine i carinskih pristojbi.

Tablica 2. Prikazuje pojmove koji se koriste pri poslovanju sa zemljama članicama EU, ali i s tzv. „trećim zemljama“.

Tablica 2: Definiranje transakcija

Pojam	Definicija
Isporuka dobara iz RH u druge države članice EU	Isporuka dobara unutar EU Između država članica nema graničnih crta niti carinske kontrole i više se ne može govoriti o izvozu dobra kada se radi o razmjeni i kretanju dobara na području EU, pa se tako izraz „izvoz“ zamjenjuje izrazom „isporuka dobara“ u drugu državu članicu odnosno „isporuka dobara unutar EU“
Isporuka dobara iz RH u tzv. „treće zemlje“ (nisu članice EU)	Izvoz
Isporuka dobara iz drugih država članica EU u RH	Stjecanje dobara unutar EU Između država članica nema graničnih crta niti carinske kontrole i više se ne može govoriti o uvozu dobra kada se radi o razmjeni i kretanju dobara na području EU, pa se tako izraz „uvoz“ zamjenjuje izrazom „stjecanje dobara“ na području neke države članice odnosno „stjecanje dobara unutar EU“
Isporuka dobara iz tzv. „treće zemlje“ (nisu članice EU) u RH	Uvoz

Izvor: Kramar, K. (2013): PDV nakon ulaska u EU – prijedlog novog zakona o PDV-u, Računovodstvo i porezi u praksi, 4/2013, str. 29.

Člankom 4. Zakona o PDV-u utvrđeno je da su predmet oporezivanja četiri vrste transakcija:

- isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik;
- stjecanje dobara unutra EU koje u tuzemstvu uz naknadu obave određene osobe;
- obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu;
- uvoz dobara.

Kako bi lakše bilo utvrditi primjenu Zakona o PDV-u, treba utvrditi tko je porezni obveznik, a tko ne. Člankom 6. Zakona o PDV-u definira se pojam poreznog obveznika kao „*Svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti*“. Može se reći da je porezni obveznik i neka osoba koja povremeno obavlja neku transakciju, a što se tiče djelatnosti to može biti djelatnost proizvodnje, trgovine

itd. Obavljanje djelatnosti mora biti samostalno, odnosno djelatnost ne može obavljati osoba koja je vezana s poslodavcem Ugovorom o radu ili bilo kojim drugim ugovorom. Poreznim obveznikom ne smatraju se tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i regionalne samouprave, komore, ali i druga tijela koja imaju određene javne ovlasti.

Pod pojmom usluga smatra se svaka transakcija koja nije vezana za isporuku dobara (članak 8. Zakona o PDV-u). Pod pojmom usluga također se može pronaći i prijenos prava, suzdržavanje od neke radnje i obavljanje neke usluge po nalogu državnih tijela. Vezano za temu prijenosa porezne obveze može se reći da je članak 17. Zakona o PDV-u važan zbog toga što definira mjesto obavljanja usluge, koji je detaljno objašnjen u poglavlju 3.

Članak 75. stavak 6. Zakona o PDV-u navodi da „*svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a, kojoj se obavlja usluga iz članka 17. stavka 1. Ovog zakona ako te usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu*“ mora platiti PDV. Nakon toga članak 76. stavak 4. Zakona o PDV-u definira da svaka osoba koja je porezni obveznik te obavlja oporezive usluge, isporuke dobara i usluga drugim poreznim obveznicima unutar EU, nije dužna platiti PDV, nego u prijavi PDV-a mora iskazati iznos PDV-a kao obvezu i kao pretporez. Isto tako svaka pravna ili fizička osoba koja nije porezni obveznik, a kojoj se obavljaju usluge iz članka 17. Zakona o PDV-u te svaka osoba koja je registrirana za potrebe PDV-a ima iste obveze kao porezni obveznik, odnosno nije dužna platiti PDV, nego u prijavi PDV-a mora iskazati iznos PDV-a kao obvezu i kao pretporez.

Kada se govori o prijenosu porezne obveze postoji izuzetak prema članku 77. Zakon o PDV-u koji navodi da pravna ili fizička osoba ako nisu u sustavu oporezivanja PDV-om mogu zatražiti PDV identifikacijski broj i poslovati sa zemljama članicama EU te su obveznici obračuna i izvještavanja samo za taj mjesec u kojem se poslovni događaj dogodio (više u nastavku).

Članak 79. Zakona o PDV-u definira i što sve mora sadržavati izlazni račun, ali s druge strane kada poduzetnik primi račun od svog poslovnog partnera iz RH morao bi provjeriti jesu li sve stavke navedene na računu. Stavke koje mora sadržavati svaki račun su:

- broj računa, vrijeme, mjesto i datum izdavanja;

- ime i prezime (naziv), adresu osnovni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio određene usluge;
- ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj obveznika kojem su isporučena dobra ili obavljene usluge;
- jediničnu cijenu bez PDV-a, ukupan iznos računa, iznos PDV-a po stopama od 5%, 13% ili 25%⁴;
- popuste ili rabat ako nisu uključeni u jediničnu cijenu;
- količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, vrstu i količinu obavljenih usluga.

Sa svim ovim stavkama račun mora biti uručen poslovnom partneru najkasnije do petnaestog dana u mjesecu nakon mjeseca na koji se događaj odnosi.

Za prijenos porezne obveze važan je i članak 79. stavak 7. Zakona o PDV-u u kojem se navodi da ukoliko se posluje sa zemljama članicama, na računu mora pisati „**prijenos porezne obveze**“ ili engleski izraz „**reverse charge**“.

Svaka transakcija koja se dogodi u tvrtci mora biti pravovremeno proknjižena, tako i što se tiče PDV-a, knjigovođa mora osigurati pravovremen i točan obračun PDV-a. Nakon toga mora uplatiti iznos PDV-a ili izvršiti povrat ukoliko je u obračunu pretporez veći od obveze (članak 83. stavak 1. Zakon o PDV-u).

Nakon završenog obračunskog razdoblja potrebno je izvijestiti Poreznu Upravu o svom poslovanju. Po članku 85. stavak 6. svaki porezni obveznik dužan je do 20-tog u mjesecu koji slijedi iza obračunskog razdoblja dostaviti obrazac PDV-a onoj ispostavi Porezne Uprave u kojoj ima sjedište. Uz sam obrazac PDV-a poduzetnik je dužan, ukoliko posluje sa zemljama članicama, dostaviti još dva PDV obrasca (članak 86. Zakona o PDV-u) i to:

- PDV-S „Prijava za stjecanje dobara i primljenih usluga iz druge države članice EU“;
- PDV-ZP „Zbirna prijava za isporuke dobara i usluga u druge države članice EU“.

Kako bi porezni obveznik koji obavlja transakcije unutar EU, poslovao u skladu sa Zakonom o PDV-u mora zatražiti od Porezne uprave **PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ**. PDV

⁴ Izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u (NN br.:148/2013 od 11. prosinca 2013.) s primjenom od 01. siječnja 2014. godine, promijenjena je stopa PDV-a na dobra i usluge s 10% na 13%.

identifikacijski broj poduzetnika sastoji se od OIB-a pravne ili fizičke osobe i predznaka HR te mora biti istaknut na izlaznom, ali na ulaznom računu. Primjena PDV identifikacijskog broja ima ključnu ulogu u razmjeni dobara i usluga između poreznih obveznika zemalja članica te je odredbama članka 77. Zakona o PDV-u uređena prijava u registar obveznika PDV-a, podnošenjem zahtjeva za izdavanja i dodjelu PDV identifikacijskog broja. PDV identifikacijski broj služi isporučitelju dobara i usluga da provjeri porezni status kupca iz druge države članice, odnosno za oslobođenje plaćanja PDV-a za isporuke dobara i usluga u druge države članice. Porezni obveznik mora imati valjan PDV identifikacijski broj kako bi mogao isporuku dobara ili usluge u drugu državu članicu osloboditi plaćanja PDV-a. Na taj način porezni obveznik je siguran da će stjecatelj dobara u svojoj zemlji članici obračunati PDV na stjecanje dobara ili primljenu uslugu.

Kako bi obje strane bile uvjerene da je njihov poslovni partner uistinu porezni obveznik, mogu to i provjeriti preko stranice Poreze Uprave. VIES (VAT Information Exchange System) je baza podataka u kojoj države članice mogu razmjenjivati podatke o poslovanju i samom tržištu unutar EU, a preko samog sustava mogu se provjeriti podatci o:

- valjanosti PDV identifikacijskog broja;
- isporukama dobara i usluga na zajedničkom EU tržištu.

Svaki porezni obveznik provjeru može obaviti putem informatičke baze VIES sustava te taj dokaz priložiti u svojim poslovnim evidencijama. Transakcija isporučitelja dobara ili usluga i stjecatelja dobara ili usluga mora biti popraćena računom na kojem će se nalaziti PDV identifikacijski broj obiju strana.

Ukoliko porezni obveznik ima vrijednost isporuka dobara i usluga manju od 800.000 kuna (s PDV-om) tada je po članku 84. stavka 3. Zakona o PDV-u dužan predavati tromjesečni PDV obrazac, ali ukoliko obavlja transakcije sa zemljama EU, odnosno ukoliko je zatražio PDV identifikacijski broj automatski postaje mjesečni obveznik predavanja PDV obrasca do 20-og u mjesecu koji slijedi iza obračunskog razdoblja.

S druge strane postoji izuzetak, odnosno ukoliko poduzetnik nije u sustavu PDV-a, a posluje sa zemljama članicama onda on mora ishodovati PDV identifikacijski broj s tim da i dalje ostaje izvan sustava PDV-a. U ovom slučaju on obračunava PDV na primljene račune iz EU,

ali tada mora platiti taj iznos PDV-a jer je izdavatelj računa na njega prenio poreznu obvezu, a pošto nije u sustavu oporezivanja PDV-om ne može ga odbiti kao pretporez.

Ukoliko je usluga obavljena poreznom obvezniku izvan EU, odnosno prema tzv. „trećim zemljama“ prema članku 17. Zakona o PDV-u mjesto oporezivanja smatra se mjesto sjedišta poreznog obveznika primatelja usluge. Vršanjem transakcije s trećim zemljama, porezni obveznici kojima se obavlja neka usluga dužni su u svojoj Poreznoj upravi zatražiti potvrdu da su porezni obveznici u svojoj zemlji te tu potvrdu dostaviti izvršitelju usluge.

3. NAČELA OPOREZIVANJA USLUGA SMJEŠTAJA

Načela oporezivanja podrazumijevaju mjesto oporezivanja usluge. Do 30. lipnja 2013. godine mjesto oporezivanja usluga bilo je sjedište poduzeća koji obavlja uslugu. Kako bi se po ulasku u EU izbjeglo dvostruko oporezivanje ili dvostruko neoporezivanje došlo je do izmjena te sada načelo oporezivanja podrazumijeva da se mjestom oporezivanja usluge smatra sjedište poduzeća koji je primatelj usluge. Navedeno je propisano Direktivom Vijeća 2008/8/EZ koja je stupila na snagu 01. siječnja 2010. godine, a predstavlja izmjenu i dopunu Direktive 2006/112/EZ.

Od 01. srpnja 2013. godine, „načela oporezivanja“ definirana su člankom 17. Zakona o PDV-u i člankom 44. Direktive 2006/112/EZ. Postoje dva osnovna načela oporezivanja usluga, a govore da je mjesto obavljanja usluge sjedište poduzeća koji prima uslugu bez obzira gdje se ta usluga dogodila.

Primjenjuju se sljedeća osnovna načela:

- ako se usluga obavlja poreznom obvezniku (**poslovanje „business to business“- B2B**) – mjesto oporezivanja smatra se mjesto stalnog sjedišta poreznog obveznika, primatelja usluge;
- ako se usluga obavlja osobi koja nije porezni **obveznik (poslovanje „business to consumers“- B2C)** – mjesto oporezivanja je mjesto u kojem porezni obveznik koji obavlja uslugu ima stalno sjedište.

3.1. Osnovno načelo (B2B)

Kod ovog načela usluge su oporezive prema prebivalištu, sjedištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika primatelja usluge, a to se odnosi na one usluge koje se obavljaju između dva porezna obveznika i na one pravne ili fizičke osobe koje nisu porezni obveznici, a registrirani su za potrebe PDV-a, odnosno ishodovale su PDV identifikacijski broj po članku 77. stavak 4. Zakona o PDV-u. Kada se radi o takvim uslugama koje se oporezuju po „načelu oporezivanja“, onaj porezni obveznik koji uslugu obavlja postupit će po članku 17. stavak 1. Zakona o PDV-u te na računu neće prikazati iznos PDV-a, ali po članku 79. stavak 7. Zakona

o PDV-u na izlaznom računu mora naglasiti: „*prijenos porezne obveze, članak 17. stavak 1. Zakona o PDV-u (reverse charge)*“ ili se poziva na članak 196. Direktive vijeća“. Navedeno znači da davatelj usluge vrši prijenos porezne obveze na primatelja usluge te se vrši postupak pod nazivom „**Reverse Charge Mechanizam**“. Kako bi taj poslovni događaj bio potpun potrebno ga je prikazati u obrascu PDV-a, ali i prikazati u obrascu PDV ZP u kojemu će se naznačiti iznos osnovice i PDV identifikacijski broj obiju strana.

S druge strane, ako imamo poreznog obveznika koji prima račun iz EU, tada je taj porezni obveznik dužan postupiti po članku 75. stavak 1.6. Zakona o PDV-u te na osnovicu primljenog računa obračunati PDV po odgovarajućoj stopi propisanoj Zakonom o PDV-u. Uz navedeni članak ne smije se zanemariti članak 76. stavak 4. Zakona o PDV-u koji kaže da se u slučaju primljenog računa iz EU PDV neće platiti već će se obračunati kao obveza za PDV i kao pretporez čime se iznos PDV-a smatra plaćenim. Uz obrazac PDV, poduzetnik je dužan poslati i obrazac PDV-S u kojem će prikazati osnovicu primljenog računa i PDV identifikacijski broj izdavatelja računa.

3.2. Osnovno načelo (B2C)

Pod osobe koje nisu porezni obveznici podrazumijevaju se fizičke osobe (građani), ali i pravne osobe koje nisu u sustavu oporezivanja PDV-om. Po članku 17. stavak 2. Zakona o PDV-u mjesto obavljanja usluge osobe koja nije porezni obveznik smatra se mjesto u kojem porezni obveznik koji obavlja usluge ima sjedište. U ovom slučaju porezni obveznik će izdati račun na iznos osnovice i PDV-a po odgovarajućoj stopi. Taj račun će za izdavatelja predstavljati prihod, a iznos PDV-a predstavljat će obavezu za PDV koja će biti iskazana u obrascu PDV-a. Primatelj računa je krajnji potrošač fizička osoba.

3.3. Izuzetak od načela oporezivanja PDV-om

Uz dva osnovna „načela oporezivanja“ postoji izuzetak po članku 77. stavak 4. Zakona o PDV-u koji navodi da osoba pravna ili fizička koja nije u sustavu oporezivanja PDV-om, a ima sjedište u RH i obavlja transakcije s poreznim obveznikom iz druge države članice EU,

mora zatražiti PDV identifikacijski broj. Ovaj način omogućava poduzetnici da iako nisu u sustavu PDV mogu poslovati sa zemljama članicama, ali su samo za taj poslovni događaj dužni obračunati i platiti PDV. Naime, kada poduzetnik koji nije u sustavu PDV-a primi račun iz zemlje članice EU, na iznos osnovice mora obračunati PDV po odgovarajućoj stopi, ali ga on tada mora fizički i platiti. Za ovaj poslovan događaj poduzetnik je dužan sastaviti i poslati obrazac PDV-a i obrazac PDV-S za primljene usluge, a za ostale mjesece u kojima nema poslovanja sa zemljama članicama EU nije dužan dostaviti niti jedan od navedenih obrazaca, već tada posluje po članku 90. Zakona o PDV-u te su mu izlazni računi bez PDV-a, a ulazni računi mu predstavljaju trošak u cijelom iznosu.

Ovaj način poslovanja izuzetak je zbog svoje specifičnosti, poduzetnik nije obavezan voditi knjigu UR-a i IR-a, jer nije u sustavu PDV-a, međutim u ovom slučaju je dužan poslati obrazac PDV za mjesec u kojem se transakcija dogodila. Iznos poreza poduzetnik je dužan fizički platiti te mu predstavlja trošak.

3.4. Obavljanje usluga sa zemljama izvan EU

Ako se usluga obavlja poreznom obvezniku ili osobi koja nije porezni obveznik iz tzv. „trećih zemalja“, također se primjenjuju „načela oporezivanja“, odnosno mjesto obavljanja usluge smatra se mjesto sjedišta poreznog obveznika primatelja usluge. Jedina razlika je u tome što se kod pravnih ili fizičkih osoba izvan EU ne može provjeriti jesu li porezni obveznici ili ne.

Naime, kako te zemlje nisu u poreznom sustavu EU one nisu evidentirane u VIES sustavu te se postavlja pitanje kako će porezni obveznik iz tzv. „trećih zemalja“ dokazati svoj porezni status. Pravne ili fizičke osobe iz tzv. „trećih zemalja“ dužne su dostaviti potvrdu iz svojih poreznih uprava kojom dokazuju da su porezni obveznici i taj se dokaz mora priložiti uz izlazni račun. Kod obavljanja poslova s trećim zemljama iznos osnovice izlaznog računa mora se prikazati samo u obrascu PDV-a i to pod stavkom I-5. - obavljene isporuke osobama bez sjedišta u RH. Za navedene transakcije nije potrebno Poreznoj upravi dostavljati obrasce PDV-S i PDV-ZP jer se one događaju izvan EU pa za njih ne postoji PDV identifikacijski broj koji je ključan u obrascu PDV-S i PDV-ZP.

4. PRAKTIČNI PRIMJER OPOREZIVNJA KOD TRGOVAČKOG DRUŠTVA AUTOTRIP D.O.O.

4.1. Općenito o trgovačkom društvu „Autotrip d.o.o.“

Prema rješenju Trgovačkog suda u Zagrebu, trgovačko društvo „Autotrip d.o.o.“ upisano je u Trgovački sud 28. ožujka 2011. godine pod matičnim brojem: 080758725. Iako je registrirano u Trgovačkom sudu u Zagrebu, 2014. godine radi lakšeg poslovanja sjedište prebacuje u Trogir. Osnovno je kao društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge, a glavna djelatnost mu je iznajmljivanje i davanje u zakup ostalih strojeva, opreme i materijalnih dobara. Posjeduje kamp-kućice koje su smještene u kampu tvrtke „Belvedere-Vranjica d.d.“ te ih iznajmljuje tijekom godine. „Autotrip d.o.o.“ nema zaposlenih, ali tijekom ljeta zapošljava dva studenta preko student servisa. Do 2014. godine bio je u tromjesečnom obračunu PDV-om, ali zahtjevom za PDV identifikacijskim brojem automatski je postao mjesečni porezni obveznik. Kao trgovačko društvo obveznik je Zakona o trgovačkom društvu, Zakona o računovodstvu i Zakona o PDV-u.

4.2. Poslovanje tvrtke „Autotrip d.o.o.“

U ovom dijelu prikazano je poslovanje tvrtke „Autoripa d.o.o.“ u kolovozu 2015. godine. Prikazan je cijeli postupak poslovnog događaja, od najma prostora za kamp kućice, troška provizije prema agenciji „Booking.com“ (prijenos porezne obveze) do izlaznog računa prema fizičkoj osobi za usluge smještaja. „Autotrip d.o.o.“ posjeduje kamp kućice koje su smještene u mjestu Vranjica kod Trogira. Vlasnik područja u kojemu su smještene je tvrtka „Vranjica Belvedere d.d.“ te „Autotrip d.o.o.“ mjesečno prima račune od njih za usluge najma prostora.

Na slici 1. prikazan je primljeni račun broj: 119-10-49086 koji je tvrtka „Vranjica Belvedere d.d.“ za usluge najma prostora ispostavila 13. kolovoza 2015. godine. Ukupan iznos primljenog računa je 23.532,25 kn, od čega je 18.825,00 kn osnovica, a 4.706,25 kn iznos pretporeza. Prema članku 79. Zakona o PDV-u račun je ispravan te sadrži sve propisane

oznake. Račun je proknjižen kao primljeni račun u Glavnoj knjizi i Dnevniku, a kako bi se iskazao iznos pretporeza primljeni račun je proknjižen i u knjigu UR-a.

Vranjica Belvedere d.d.
Kralja Zvonimira 62
SEGET VRANJICA
OIB: 08943215646

R-1

AUTOTRIP d.o.o
POLJIČKA CESTA 147
21222 MARINA
HRVATSKA

Račun br. 119-110-49086

Datum: 13.08.2015. 11:05:17
Valuta: 28.08.2015.
Mjesto: SEGET VRANJICA
OIB kupca: 46560706990
Kupac: 05365
Komer.: 0183 IVA GLAVAN KOMLEN
Org.jed: 11010
Mj.troš.: 89000
Vr.dok.: 1V
P.Prostor: 110

Rb	Šifra	Naziv	Količina	Jmj	Cijena	PDV %	Iznos bez PDV	Iznos s PDV
1	S1008	PAUŠAL - rata VI Ugovor o zakupu parcela za postavljanje MH br. 995/2014	1		18.825,00	25,00	18.825,00	23.531,25

REKAPITULACIJA POREZA

PDV	Stopa%	Osnovica	Iznos PDV	Iznos bez PDV:	Iznos s PDV:
P25	25,00	18.825,00	4.706,25	18.825,00	23.531,25

Način plaćanja: Transakcijski račun

Kod plaćanja navesti poziv na model: 03 - broj računa

Žiro račun Vranjica Belvedere d.d.:
Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10000 Zagreb
IBAN: HR4923400091110685431 / SWIFT: PBZGHR2X

Tel. +385 22 361 008, Fax. +385 22 361 079

Fakturirao: Barbara Vidović

Direktor: Antonio Šimac

Slika 1: Primljeni račun od tvrtke „Vranjica Belvedere d.d.“

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Temeljem načela nastanka događaja s datumom 13. kolovoza 2015. godine račun je proknjižen u Dnevnik i Glavnu knjigu. Na slici 2. je prikazan Dnevnik prometa na kojem je vidljivo stvaranje obveze prema dobavljaču na analitičkom kontu 2200-0005 - „Vranjica Belvedere d.d.“ u iznosu od 23.531,25 kn. Iznos od 18.825,00 kn predstavlja trošak zakupa prostora, odnosno najam te je proknjižen na razredu 4, na konto 4140 - zakupnine, najamnine. Na kontu 1400 - pretporez po ulaznim računima, iskazan je iznos pretporeza od 4.706,25 kn po stopi od 25% koji će na kraju obračunskog razdoblja umanjiti iznos obveze za PDV.

AUTOTRIP d.o.o.
POLJIČKA CESTA 147
21220 MARINA
OIB: 46560706990

DNEVNIK PROMETA

Vrsta dokumenta		Broj		Originalni broj		Datum	
TR TROŠAK		12		119-110-49086		13.8.2015	
Konto	Duguje	Potražuje	Datum knj.	Datum Dok.	Vezni dokument	M.T.	Opis
4140-	18.825,00	0,00	13.8.2015	13.8.2015	119-110-49086		12
ZAKUPNINE,NAJAMNINE							
1400-	4.706,25	0,00	13.8.2015	13.8.2015	119-110-49086		12
PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA							
2200-0005	0,00	23.531,25	13.8.2015	13.8.2015	119-110-49086		12
VRANJICA BELVEDERE D.D.							
	23.531,25	23.531,25					
	33.603,21	33.603,21					
							Br.st.: 7

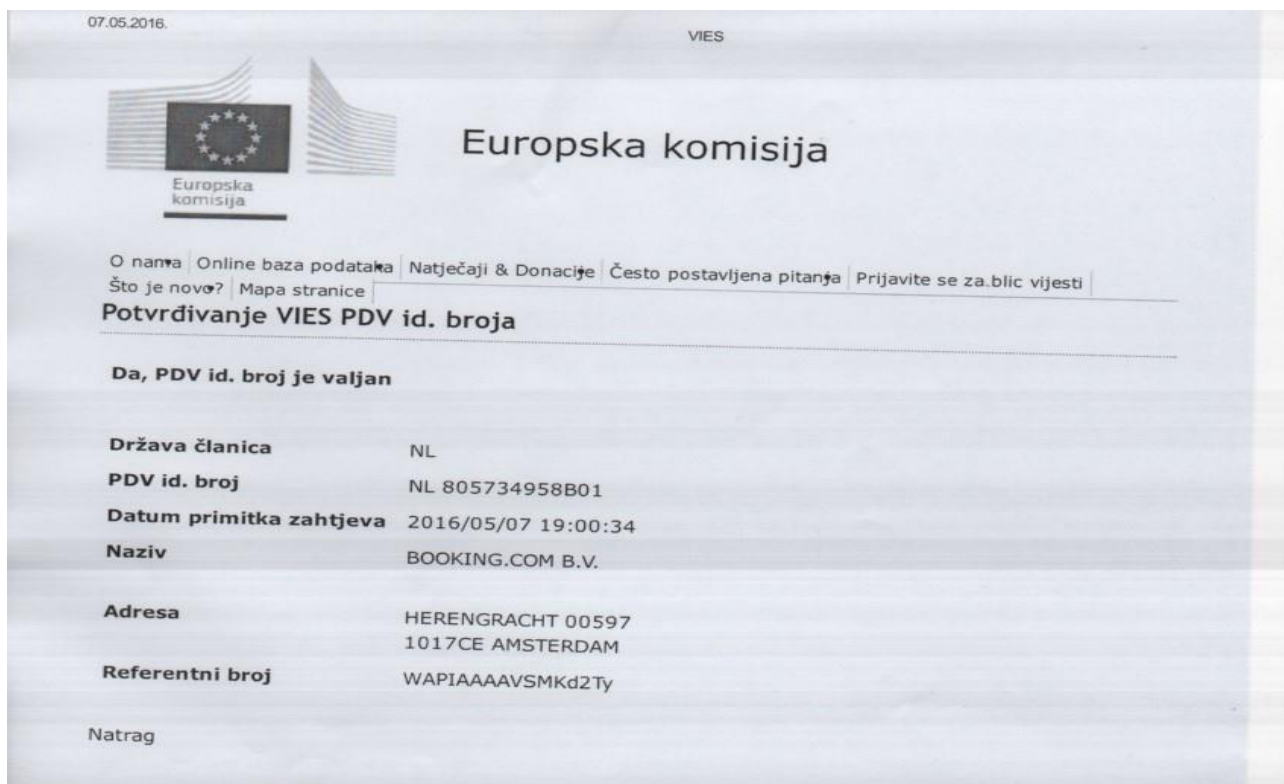
Slika 2: Dnevnik knjiženja - primljen račun od tvrtke „Vranjica Belvedere d.d.“

Izvor: Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Glavna djelatnost „Autotripa d.o.o.“ je iznajmljivanje samih kamp-kućica na način da smještaj ugovara sam ili preko agencije „Booking.com“. Početkom 2015. godine „Autotrip d.o.o.“ je sklopio ugovor s agencijom „Bookingom.com“ čime mu je ustupio pravo da u njegovo ime ugovara smještaj, a „Booking.com“ prema ugovoru zaračunava određeni postotak naknade te mjesečno ispostavlja račun „Autotripu d.o.o.“ za usluge posredovanja pri ugovaranju smještaja.

Kada je „Autotrip d.o.o.“ potpisao ugovor s „Booking.com“ morao je provjeriti njegov porezni status. Potvrdu iz VIES sustava o poreznom statusu agencije „Booking.com“-a, „Autotrip d.o.o.“ je priložio uz primljeni račun.

Slika 5. prikazuje potvrdu da je „Booking.com“ porezni obveznik u svojoj zemlji (Nizozemska) i da je njegov PDV identifikacijski broj NL805734958B01 valjan.

Slika 3: Potvrda PDV identifikacijskog broja agencije „Booking.com“

Izvor: VIES, http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html

Nakon što je provjeren porezi status „Booking.com-a“, mogao se evidentirati primljeni račun. „Booking.com“ preko svojih stranica oglašava smještaj i vrši rezervacije te je tijekom srpnja 2015. godine ugovorio smještaj sa fizičkim osobama. Na ukupan iznos rezervacije obračunao je proviziju te je s danom 05. kolovoza 2015. godine ispostavio račun u iznosu od 1.063,50 Eura. Račun je izdan na iznos provizije, s „prijenosom porezne obveze“ (reverse charge), a to je navedeno u dnu stranice „VAT is subject “reverse charge“ regulation“, što znači da je poreznu obvezu prenio na „Autotrip d.o.o.“. Primljeni račun od „Booking.com“ u cijelosti predstavlja trošak za „Autotrip d.o.o.“ te ga je potrebno preračunati u kune kako bi se mogla proknjižiti. Račun glasi na iznos od 1.063,50 Eura što je u kunskoj protuvrijednosti 8.057,56 kn (za preračunavanje Eura u svrhu utvrđivanja porezne osnovice koristi se srednji tečaj HNB-a (1Euro = 7,576455 kn) važeći na dan 05. srpnja 2015. godine). Kako je „Booking.com“ na „Autotrip d.o.o.“ prenio poreznu obvezu, „Autotrip d.o.o.“ je dužan na iznos od 8.057,56 kn obračunati PDV po stopi od 25%. Kada se na iznos računa od 8.057,56 kn obračuna PDV (8.057,56 kn x 25%) dobije se iznos PDV-a od 2.014,39 kn. Iznos PDV-a od 2.014,39 kn ne prati operativni tijek novca, već se stavljanjem u obrazac PDV u istom iznosu kao obveza za PDV i pretporez smatra plaćenim prema članku 76. stavak 4. Zakona o

PDV-u. Također, na računu „Booking.com-a“ vidljiva su oba PDV identifikacijska broja, „Booking.com-a“ i „Autotrip d.o.o.“, čime je račun valjan (Slika 4.).

Booking.com

AUTOTRIP, d.o.o.
AUTOTRIP d.o.o.
Poljička cesta 147
21222 Marina
Croatia

Booking.com B.V.
P.O. Box 1639
1000 BP Amsterdam
The Netherlands
Fax: +31 84 73 09 429
Phone: 003120 71 53 200
VAT number: NL805734958B01
Registered in the Netherlands No. 31047344
www.booking.com

Accommodation number: 1357547
VAT number: HR46560706990
Invoice number: 1503119181
Date: 05/08/2015
Period: 01/07/2015 - 31/07/2015

INVOICE

Description	Room Sales	Commission
RESERVATIONS	€ 7090.00	€ 1063.50
Total amount due		€ 1063.50

Payment Due: August 18, 2015

Please transfer the total amount due to our bank account below by the Payment Due date. Be sure to include INVOICE 1503119181 and HOTEL NUMBER 1357547 with your payment instructions.

Deutsche Bank AG, Amsterdam Branch
Herengracht 450-454
1017 CA Amsterdam, The Netherlands
SWIFT: DEUTNL2A
ACCOUNT: 265132983
IBAN: NL77DEUT0265132983
ACCOUNT HOLDER: Booking.com B.V.
ACCOUNT CURRENCY: EUR

For a list of guest names and dates of their stay please login to your Booking.com site (<http://www.booking.com/hotelaccess>) and go to the Reservation Statement page under Finance tab. Select the period and click view, then select "Download Reservations Statement" to see the list of all reservations with departure dates during selected period.

* VAT is subject to 'reverse charge' regulation

Slika 4: Primljeni račun od agencije „Booking.com“

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Ulazni račun „Booking.com-a“ evidentiran je u Glavnu knjigu i Dnevnik. Iznos od 8.057,56 kn predstavlja trošak „Autotripu d.o.o.“ te je proknjižen na razredu 4, na kontu 4111 - „Usluge kooperanata“, a protustavka je obveza prema dobavljaču koja se zatvara nakon što „Autotrip d.o.o.“ plati račun „Bookingu.com-u“.

Kako je ranije navedeno na iznos od 8.057,56 kn obračunava se PDV te se dobiveni iznos PDV-a od 2.014,39 kn prema članku 76. stavak 4. Zakona o PDV-u smatra plaćen ako je prikazan u obrascu PDV kao obaveza za PDV i kao pretporez. Iznos PDV-a knjižen je na kontima 1410 i 2410 - PDV OBRAČUN EU (Slika 5.).

K.I.S. 4 Win-Miscronic - Split
AUTOTRIP d.o.o.
POLJIČKA CESTA 147
21220 MARINA
OIB: 46560706990

DNEVNIK PROMETA

Vrsta dokumenta	Broj	Originalni broj	Datum
TR TROŠAK	11	1503119181	5.8.2015

Konto	Duguje	Potražuje	Datum knj.	Datum Dok.	Vezni dokument	M.T.	Opis
4111-	8.057,57	0,00	5.8.2015	5.8.2015	1503119181		11
USLUGA KOOPERANATA							
2210-0002	0,00	8.057,57	5.8.2015	5.8.2015	1503119181		11
BOOKING COM							
1410-	2.014,39	0,00	5.8.2015	5.8.2015	1503119181		11
PDV OBRAČUN EU							
2410-	0,00	2.014,39	5.8.2015	5.8.2015	1503119181		11
PDV OBRAČUN EU							
	10.071,96	10.071,96					

Slika 5: Dnevnik knjiženja- Primljeni račun agencije „Booking.com“

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Račun od agencije „Booking.com“ je račun koji je primljen iz EU te ne može biti evidentiran u Knjizi ulaznih računa u kojoj su evidentirani ostali računi poslovnih partnera iz RH pa se otvara pomoćna evidencija Knjiga primljenih (ulaznih) računa - Račun iz EU. Iako je primljeni račun od „Booking.com-a“ bez PDV-a, proknjižen je u Knjizi primljenih računa zbog iskazivanja PDV-a u PDV obrascu. U Knjizi primljenih računa iskazani su sljedeći iznosi:

- Knjiga UR-a – stupac 8: prikazana je osnovica primljenog računa od „Booking.com-a“ u iznosu od 8.057,57 kn;
- Knjiga UR-a – stupac 10: prikazan je iznos PDV-a po stopi od 25% koji je obračunat na osnovicu računa;
- Knjiga UR-a stupac 9: prikazan je ukupan iznos, osnovica i PDV.

K 1.5.4 0000-Matrica - Spol

POREZNI OBVEZNIK: AUTOTRIP d.o.o.
 ADRESA: POLJIČKA CESTA 147, 21220 MARINA
 ŠIFRA DJELATNOSTI: 7739
 OIB: 46560706990

Knjiga primljenih (ulaznih) računa - RAČUN IZ EU

Od 1.8.2015 do 31.8.2015

RAČUN			DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)							PRETPOREZ		
Red. Br.	Broj	Datum	Naziv - Ime i Prezime i sjedište/prebivalište ili uobičajeno boravište	OIB	POREZNA OSNOVICA			Ukupni iznos računa s porezom	Ukupno	5%	13%	25%
					5%	13%	25%	Prolazna stavka		Može se odbiti	Može se odbiti	Može se odbiti
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11/12	13/14	15/16
DONOS:					0,00	0,00	21.236,68	26.545,83	5.309,17	0,00	0,00	5.309,17
								0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	TR-11/1503119181	5.8.2015	BOOKING.COM, AMSTERDAM	805734958B01	0,00	0,00	8.057,56	10.071,96	2.014,39	0,00	0,00	2.014,39
								0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PERIOD:	0,00	0,00	8.057,56	10.071,96	2.014,39	0,00	0,00	2.014,39
PRIJENOS:	0,00	0,00	29.294,24	36.617,79	7.323,56	0,00	0,00	7.323,56
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Str. 1

Dana: 7.5.2016

Slika 6: Knjiga ulaznih računa - Račun iz EU

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Iako „Booking.com“ ugovara smještaj za „Autotrip d.o.o.“ i naplaćuje za to proviziju, „Autotrip d.o.o.“ ispostavlja račun za usluge smještaja krajnjem korisniku te usluge. „Autotrip d.o.o.“ pruža usluge smještaja te na to obračunava PDV po stopi od 13%, ali isto tako naplaćuje usluge završnog čišćenja na koje se obračunava PDV po stopi od 25%. Na slici 7. prikazan je račun broj F-20/FIN/1 izdan prema fizičkoj osobi. Račun sadrži sve potrebne oznake po članku 79. Zakona o PDV-u, a izdan je na iznos od 6.257,42 kn, od toga je 6.031,52 kn usluga smještaja, a 225,90 kn usluga završnog čišćenja.

K.I.S. 4 Win Monitor - Split

AUTOTRIP d.o.o.
POLJIČKA CESTA 147
21220 MARINA
OIB: 46560706990

IBAN: HR3623600001102203156

Jacqueline Fitzgerald

Račun (R-1) br. F-20/FIN/1

Datum dok. : 5.8.2015
Datum plaćanja : 5.8.2015

Način plaćanja : Transakcijski račun

R.Br.	Opis	Količina	J.M.	Cijena	Rabat%	PDV(%)	Vrijednost
1	Najam mobilnih kućica Jacqueline Fitzgerald, rezervacija broj: 779481314(Booking.com) 11.08-20.08.2015	9,000	noć	593,07	0,00	13,00	6.031,52
2	završno čišćenje	1,000	PAU	180,72	0,00	25,00	225,90
Vrijeme izdavanja: 5.8.2015 16:26:26							
UKUPNO BEZ POREZA :							5.518,35 Kn
OSNOVICA 13,00% :							693,89 Kn
OSNOVICA 25,00% :							45,18 Kn
UKUPNO :							6.257,42 Kn

šestisućadvestopedesetsedamkuna i četrdesetdvijelipe

RAČUN IZRADIO: BORIS SEDO

Temeljni kapital 20 000,00 plaćen u cijelosti
Trgovački sud u Splitu

Slika 7: Račun fizičkoj osobi

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Izlazni račun broj F-20/FIN/1 proknjižen je u Glavnu knjigu i Dnevnik. Iznos od 5.518,35 kn predstavlja neto prihod „Autotripu d.o.o.“ te je proknjižen na razredu 7, konto:7510 - Prihod od najma-smještaja. Po ovom računu iznos pretporeza iznosi 739,07 kn od čega je 693,89 kn iznos pretporeza po stopi od 13%, a iznos od 45,18 kn je pretporez po stopi od 25%. Ukupan iznos od 6.257,42 kn knjiži se na konto kupca 1200-0031 (analitički konto kupca Jacqueline Fitzgerald). Konto kupca je zatvoren nakon što je račun naplaćen (Slika 8.).

AUTOTRIP d.o.o.
POLJIČKA CESTA 147
21220 MARINA
OIB: 46560706990

DNEVNIK PROMETA

Vrsta dokumenta		Broj		Originalni broj		Datum	
FUS Faktura usluga		20		F-20/FIN/1		5.8.2015	
Konto	Duguje	Potražuje	Datum knj.	Datum Dok.	Vezni dokument	M.T.	Opis
1200-0031	6.257,43	0,00	5.8.2015	5.8.2015	F-20/FIN/1		20
JACQUELINE FITZGERALD							
7510-	0,00	5.518,36	5.8.2015	5.8.2015	1/FIN/020/2015		20
PRIHODI OD NAJMA-SMJEŠTAJ							
2400-	0,00	693,89	5.8.2015	5.8.2015	1/FIN/020/2015		20
OBVEZA PDV PO IZDANIM RAČUNIMA R1 13%							
2401-	0,00	45,18	5.8.2015	5.8.2015	1/FIN/020/2015		20
OBVEZA PDV 25%							
	6.257,43	6.257,43					

Slika 8: Dnevnik prometa - izlazni račun

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Slika 9. prikazuje Knjigu izlaznih računa u kojoj su prikazani svi izlazni računi za mjesec kolovoz 2015. godine. Ukupan bruto prihod u osmom mjesecu 2015. godine iznosi 24.370,35 kn. Sve četiri usluge ugovorila je agencija „Booking.com“, a tvrtka „Autotrip d.o.o.“ izdala je konačne račune prema fizičkim ili pravnim osobama. Na slici 9. može se vidjeti bruto prihod i obveza za PDV po stopi 13% i 25%. U Knjizi izlaznih računa vidi se:

- Knjiga IR-a stupac 6 - iznos od 24.370,35 kn je bruto iznos koji je „Autotrip d.o.o.“ prihodovao u osmom mjesecu 2015. godine;
- Knjiga IR-a stupac 20 - iznos od 2.700,27 kn je obveza za PDV po stopi od 13%;
- Knjiga IR-a stupac 22 - iznos od 180,54 kn je obveza za PDV po stopi od 25%.

U dijelu obrasca PDV koji prikazuje pretporez iskazan je račun tvrtke „Vranjice Belvedere d.d.“ uz još neke mjesečne troškove koje „Autotrip d.o.o.“ ima. Rimski broj III. prikazuje obračunati pretporez koji iznosi 6.731,03 kn od čega je:

- Obrazac PDV III-3 - pretporez od primljenih isporuka u tuzemstvu po stopi od 25% - 4.706,64 kn;
- Obrazac PDV III-10 - pretporez od primljenih usluga iz EU po stopi od 25% - 2.014,39 kn.

Obveza za PDV i pretporez u iznosi od 2.014,39 kn, stavljeni su u PDV obrazac samo kako bi se prikazala transakcija „prijenosa porezne obveze“ s agencijom „Booking.com“. Stvarna obveza za PDV je 2.880,81 kn, a pretporez 4.706,25 kn. Kada se saldira PDV, pretporez je veći od obveze za PDV u iznosu od 1.835,83 kn što predstavlja povrat PDV-a za kolovoz 2015. godine.

POREZNI OBVEZNIK (NAZIV/ IME I PREZIME I ADRESA: MJESTO, ULIICA I BROJ)		POREZNI ZASTUPNIK (NAZIV/ IME I PREZIME I ADRESA: MJESTO, ULIICA I BROJ)		NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE	
AUTOTRIP d.o.o. POLJIČKA CESTA 147 21220 MARINA				21220 MARINA	
PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ/OIB		PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ POREZNOG ZASTUPNIKA /OIB		PRIJAVA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST ZA RAZDOBLJE	
HR46560706990				Od 1.8.2015 do 31.8.2015	
OPIS				POREZNA OSNOVICA (u kunama i lipama)	PDV PO STOPI 5%, 13% I 25 (u kunama i lipama)
OBRAČUN PDV-a U OBAVLJENIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA – UKUPNO (I. + II.)				29.551,03	X X X X X
I. TRANSAKCIJE KOJE NE PODLIJEŽU OPOREZIVANJU, KOJE SU OSLOBODENE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)				0,00	X X X X X
1. ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)				0,00	X X X X X
2. ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA				0,00	X X X X X
3. ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU				0,00	X X X X X
4. OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU				0,00	X X X X X
5. OBAVLJENE ISPORUKE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH				0,00	X X X X X
6. SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU				0,00	X X X X X
7. ISPORUKE NOVIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA U EU				0,00	X X X X X
8. TUZEMNE ISPORUKE				0,00	X X X X X
9. IZVOZNE ISPORUKE				0,00	X X X X X
10. OSTALA OSLOBODENJA				0,00	X X X X X
II. OPOREZIVE TRANSAKCIJE – UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)				29.551,03	4.895,20
1. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI 5%				0,00	0,00
2. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI 13%				20.771,31	2.700,27
3. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI 25%				722,16	180,54
4. PRIMLJENE ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos por. obv.)				0,00	0,00
5. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 5%				0,00	0,00
6. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 13%				0,00	0,00
7. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 25%				0,00	0,00
8. PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 5%				0,00	0,00
9. PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 13%				0,00	0,00
10. PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 25%				0,00	0,00
11. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POR. OBV. BEZ SJEDIŠTA U RH PO STOPI 5%				8.057,56	2.014,39
12. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POR. OBV. BEZ SJEDIŠTA U RH PO STOPI 13%				0,00	0,00
13. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POR. OBV. BEZ SJEDIŠTA U RH PO STOPI 25%				0,00	0,00
14. NAKNADNO OSLOBODENJE IZVOZA U OKVIRU OSOBNOG PUTNIČKOG PROMETA				0,00	0,00
15. OBRAČUNANI PDV PRI UVOZU				0,00	0,00
II. OBRAČUNANI PRETPOREZ – UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)				26.924,12	6.731,03
1. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 5%				0,00	0,00
2. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 13%				0,00	0,00
3. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 25%				18.866,56	4.716,64
4. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos obaveze)				0,00	0,00
5. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 5%				0,00	0,00
6. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 13%				0,00	0,00
7. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 25%				0,00	0,00
8. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 5%				0,00	0,00
9. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 13%				0,00	0,00
10. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 25%				0,00	0,00
11. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi od 5%				8.057,56	2.014,39
12. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi od 13%				0,00	0,00
13. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi od 25%				0,00	0,00
14. PRETPOREZ PRI UVOZU				0,00	0,00
15. ISPRAVCI PRETPOREZA				X X X X X	0,00
IV. OBVEZA PDV-a U OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU: ZA UPLATU (II. - III.) ILI ZA POVRAT (III. - II.)				X X X X X	-1.835,83
V. PO PRETHODNOM OBRAČUNU: NEUPLAĆENI PDV DO DANA PODNOŠENJA OVE PRIJAVE – VIŠE UPLAĆENO – POREZNI KREDIT				X X X X X	0,00
VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPLATU / ZA POVRAT				X X X X X	-1.835,83
VII. IZNOS GODIŠNJEG RAZMJERNOG ODBITKA PRETPOREZA (%)				0,00	
OPIS				VRIJEDNOST ISPORUKE IZNOS U KUNAMA I LIPAMA	
III. OSTALI PODACI					
1. ZA ISPRAVAK PRETPOREZA (UKUPNO 1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.)					
1.1. NABAVA NEKRETNOSTI					
1.2. NABAVA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ					
1.3. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ					
1.4. NABAVA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE					
1.5. PRODAJA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE					
2. OTUĐENJE / STJECANJE GOSPODARSKE CJELINE ILI POGONA					
3. ISPORUKA NEKRETNOSTI					
3.1. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 1. TOČKA J) I K) ZAKONA					
3.2. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 4. ZAKONA					
3.3. ISPORUKA NEKRETNOSTI KOJE SU OPOREZIVE PDV-om					
4. UKUPNO PRIMLJENE USLUGE OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)				8.057,56	BROJ NEKRETNOSTI BROJ NEKRETNOSTI BROJ NEKRETNOSTI
5. UKUPNO OBAVLJENE USLUGE POREZNIH OBVEZNICIMA BEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)				0,00	
6. PRIMLJENA DOBARA IZ EU U OKVIRU TROSTRANOG POSLA					
7. POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA					

Slika 10: Obrazac PDV za kolovoz 2015. godine

Izvor: Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o

Obrazac PDV-S šalje se također do 20-tog u rujnu 2015. godine u kojem je prikazana primljena usluga iz EU-a. Obrazac PDV-S sadrži opće podatke o tvrtci „Autotrip d.o.o.“ i agenciji „Booking.com“ te iznos na koji je „Booking.com“ ispostavio račun (8.057,56 kn). PDV-S je poslan nadležnoj Poreznoj upravi do 20-tog rujna čime je omogućena provjera od strane Europske komisije (Slika 11.).

OBRAZAC PDV-S

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)	Split
ISPOSTAVA (2)	Trogir

PDV identifikacijski broj (3)	HR	46560706990
Porezni obveznik (Naziv/ime i prezime) (4)		AUTOTRIP d.o.o.
Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)		21220 MARINA, POLJIČKA CESTA 147
PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika (6)	HR	

Prijava za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica Europske unije

Za mjesec 08 godina 2015
(7)

Red. br.	Kód države isporučitelja	PDV identifikacijski broj isporučitelja (bez kóda države)	Vrijednost stečenih dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost primljenih usluga (u kunama i lipama)
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	NL	805734958B01	0,00	8.057,56
Ukupna vrijednost			0,00	8.057,56
			(13)	(14)

Potvrđujem istinitost navedenih podataka.	
Obračun sastavio (ime i prezime) (15)	STIPAN JAKUS

Potpis (16)	STIPAN JAKUS HR73148334566.1.5
Broj telefona/fax/e-mail (17)	- / - / -

Slika 11: Obrazac PDV-S

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

Na kraju cijelog poslovnog događaja saldiran je PDV kako bi se utvrdila razlika između obveze za PDV i pretporeza, zatvaraju se konta obveze za PDV i obveze PDV - obračun EU te konta pretporeza i pretporez obračuna EU-a. Na kraju osmog mjeseca, tvrtka „Autotrip

d.o.o.“ ima manju obvezu za PDV od pretporeza u iznosu od 1.835,83 kn, a to je prikazano na kontu 1407 - potraživanje razlike poreza (Slika 12.).

K.I.S. 4 Win Moronic - Split
AUTOTRIP d.o.o.
POLJIČKA CESTA 147
21220 MARINA
OIB: 46560706990

DNEVNIK PROMETA

Vrsta dokumenta	Broj	Originalni broj	Datum
ZP ZATVARANJE PDV-a	7	ZATV.PDV-a	31.8.2015

Konto	Duguje	Potražuje	Datum knj.	Datum Dok.	Vezni dokument	M.T.	Opis
1400-	0,00	4.716,64	31.8.2015	31.8.2015	ZATV.PDV-a 08/15		7
PRETPOREZ PO ULAZNIM RAČUNIMA							
1410-	0,00	2.014,39	31.8.2015	31.8.2015	ZATV.PDV-a 08/15		7
PDV OBRAČUN EU							
2400-	2.700,27	0,00	31.8.2015	31.8.2015	ZATV.PDV-a 08/15		7
OBVEZA PDV PO IZDANIM RAČUNIMA R1 13%							
2401-	180,54	0,00	31.8.2015	31.8.2015	ZATV.PDV-a 08/15		7
OBVEZA PDV 25%							
2410-	2.014,39	0,00	31.8.2015	31.8.2015	ZATV.PDV-a 08/15		7
PDV OBRAČUN EU							
1407-	1.835,83	0,00	31.8.2015	31.8.2015	ZATV.PDV-a 08/15		7
POTRAŽIVANJE RAZLIKE POREZA							
	6.731,03	6.731,03					
	6.731,03	6.731,03					

Br.st.: 6

Slika 12: Saldiranje PDV-a za 08/2015

Izvor: Poslovne knjige Autotrip d.o.o.

5. VLASTITI OSVRT NA PRIMJENJENI SUSTAV OPOREZIVANJA

Prema svemu navedenom može se reći da je uvođenje novih načina poslovanja s EU i s tzv. „trećim zemljama“ olakšalo poslovanje samim poduzetnicima. Novom Zakonu o PDV-u morali su se prilagoditi poduzetnici i porezni djelatnici, ali i knjigovođe. Uklonilo se dosta administrativnih prepreka, ali se zahtjeva visok stupanj obučenosti. Do ulaska u EU, sustav oporezivanja poslovanja s drugim zemljama bio je koncipiran na sasvim drugačiji način što je zahtijevalo od poduzetnika da u svakom trenutku bude likvidan. Naime, radilo se na način da poduzetnik na iznos primljenog računa obračuna PDV te ga i plati, a kasnije zatraži povrat tog istog iznosa. Taj iznos je morao biti prikazan kao operativni tijek novca kako bi poduzetnik imao dokaz da je postupak proveden.

Danas je to puno jednostavnije, jer poduzetnik taj iznos ne treba platiti već stavljanjem u UR-u i IR-u, odnosno u obrazac PDV-a kao obvezu za PDV i pretporez smatra se plaćenim. Isto tako slanjem obrazaca PDV-Z i PDV-S, Europska komisija lako može utvrditi je li cijeli posao obavljen kako treba i je li iznos PDV-a prikazan na adekvatan način. S druge strane, novi način poslovanja stvorio je probleme računovođama i samim poreznim djelatnicima.

Kod poreznih djelatnika vlada jedna velika neusklađenost u sustavu. Svaki od njih u kontroli ili savjetovanju različito tumači Zakon te daje vlastito mišljenje, što dovodi do velike nesuglasnosti u cijelom sustavu. Često se događa da jedan porezni djelatnik daje savjet o nekom poslu, a drugi u kontroli istog posla ospori cijeli obračun, što je apsurdna situacija iz koje nema izlaza. Kako poduzetnici tako i knjigovođe dolaze pred zid i ne znaju kome se obratiti. Navedeno nesuglasje pokreće lavinu problema, poduzetnici plaćaju kazne, te kazne su iskazane u bilanci poduzeća, a to može dati negativnu sliku o samom poduzeću. U praksi se često događa da sam knjigovođa (poduzetnik) zna više od poreznog djelatnika.

Problemi koje stvaraju poreznici koji nemaju usuglašene stavove navode na zaključak da ponekad ne postoji razlika između onih koji poštuju Zakon i onih koji rade mimo Zakona, jer će sve jedno platiti kaznu. Ovakva situacija se može dogoditi u bilo kojoj kontroli od strane Porezne uprave, ne samo u kontroli prijenosa porezne obveze. S obzirom da je prijenos porezne obveze još uvijek mnogima novina onda se to kod kontrole prijenosa porezne obveze događa češće nego u ostalim situacijama.

Međutim, ne odnosi se ovo sve na cjelokupnu Poreznu Upravu, ali pojedini djelatnici se mogu okarakterizirati na ovakav način. Sustav ide na bolje, popravljaju se stvari koje su prije nekoliko godina bile nezamislive, većinu transakcija prati novčani tijek i sve je vidljivo te je puno lakše kontrolirati cjelokupno poslovanje poduzeća, ali dok oni koji kontroliraju Porezni sustav ne budu obučeniji od osoba koje provode određena knjiženja, i porezne obračune sustav neće funkcionirati kako treba.

Uz sve navedeno treba spomenuti Zakon o PDV-u koji je u primjeni od 01. srpanja 2013. godine. Postoje neki nedostaci u kontekstu samog rasporeda sastavljanja Zakona, a to su da pojedino poslovanje prolazi kroz nekoliko članaka. Kao primjer može se dati poslovanje s „prijenosom porezne obveze“. Člankom 75. stavakom 1.6. navedeno je da PDV mora platiti „svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a, kojoj se obavljaju usluge iz članka 17. stavak 1. ovog Zakona ako te usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu“, a onda članak 76. stavak 4. Zakona o PDV-u navodi da je PDV plaćen ako se u prijavi PDV-a iskaže obveza temeljem prijenosa obveze plaćanja. Sve navedeno navodi na zaključak da ovaj Zakon treba jako dobro poznavati kako bi se u praksi mogla primijeniti.

6. ZAKLJUČAK

Kroz ovaj rad prikazano je poslovanje s EU nakon 01. srpnja 2013. godine. Navedena su dva osnovna načela oporezivanja kao i izuzetak koji se primjenjuje kada pravna ili fizička osoba nije u sustavu oporezivanja PDV-om. Isto tako na praktičnom primjeru prikazano je poslovanje tvrtke „Autotrip d.o.o.“ kako s poreznog tako i s računovodstvenog aspekta. Razrađene su Zakonske regulative i porezni tretman kojih se „Autotrip d.o.o.“ u svom poslovanju mora pridržavati.

Iako je Zakon o PDV-u već duže vrijeme u upotrebi, još uvijek za neke predstavlja nepoznato područje. Kako bi se točno i precizno evidentirale poslovne promjene ali i obračunao PDV nužno je jako dobro poznavati sam Zakon. Poslovne knjige se vode po načelu dvojnog knjigovodstva kojega karakterizira pravovremenost, točnost i istinitost.

Specifičnosti samog trgovačkog društva „Autotrip d.o.o.“ oživjele su ulaskom u EU kada je počeo poslovati s agencijom „Booking.com“ te obračunavati i knjižiti račune s „prijenosom porezne obveze“. Prije ulaska u EU mjesto oporezivanja bilo je mjesto izdavatelja usluge, a stupanjem u EU mjesto oporezivanja postaje mjesto primatelja usluge. Pristupom u EU, RH pristupila je VIES sustavu u kojem može vidjeti tko je porezni obveznik, a tko ne na području cijele EU. Na poslovanje s tzv. „trećim zemljama“ također se primjenjuje opće načelo oporezivanja, ali poslovni partneri iz tih zemalja moraju donijeti fizičku potvrdu o svom poreznom statusu. Došlo je do promjene i u samom nazivu transakcija s EU, jer se više ne govori o uvozu i izvozu već o isporuci i stjecanju dobara, dok su termini uvoz i izvoz ostali kod poslovanja s tzv. „trećim zemljama“. U ovom slučaju poslovanje je promijenjeno, ali i olakšano jer više porezni obveznik ne mora u svakoj situaciji biti likvidan kada obavlja transakciju s EU.

Složenost primjene prijenosa porezne obveze pri poslovanju s tvrtkama iz Europske unije traži veći angažman od strane djelatnika Porezne uprave kako bi se poslovanje tvrtki olakšalo, a ne otežalo. Sustav se stalno dorađuje i ide na bolje te danas većinu transakcija prati novčani tijek što olakšava kontrolu cjelokupnog poslovanja tvrtki.

LITERATURA

1. Autotrip d.o.o.(2015): Interni dokumenti 08/15, Marina.
2. Brkanić, V., Cirkveni, T., Hebek, M. (2013): RRiF-ov računski plan za poduzetnike., Računovodstvo, revizija i financije , Zagreb.
3. Cirkveni, T., Markota, Lj. (2013): Porezni praktikum – utvrđivanje obveze PDV-a kroz nove evidencije i prijave PDV-a, Računovodstvo, revizija i financije, 9/13,str. 81-95
4. Cutvarić, M. (2013): Prezentacija na temu: Obračun PDV-a, evidencije i sastavljanje prijava PDV-a po novom Zakonu o PDV-u, Seminar u htelu Atrium, Split, [15.06.2013.].
5. EUR-Lex, (2008): Direktiva Vijeća 2006/112/EZ, Službeni list Europske unije, Bruxelles, broj: L 347/1, [Internet], raspoloživo na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A32006L0112> [15.03.2016.].
6. EUR-Lex, (2008): Direktiva Vijeća 2008/8/EZ, Službeni list Europske unije, Bruxelles, broj: L 44/11, [Internet], raspoloživo na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:32008L0008>, [15.03.2016.].
7. Europska komisija, (2015): PDV identifikacijski broj, [Internet], raspoloživo na: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=hr , [18.03.2016.].
8. Hrvatska narodna banka, (2015): Tečajna lista, [Internet], raspoloživo na: <http://old.hnb.hr/tecajn/h180315.htm> , [18.03.2016.].
9. Jurić, Đ. (2013): Porezne evidencije i prijave PDV-a, Računovodstvo, revizija i financije, 9/13,str. 66-80.
10. Kalčić, R., Cutvarić, M., Javor, Lj., Bubalo, M. (2013): Novi Zakon o PDV-u od 1.srpnja 2013., Računovodstvo i financije, Zagreb.
11. Kramar, K. (2013): PDV nakon ulaska u EU – prijedlog novog Zakona o PDV-u, Računovodstvo i porezi u praksi, 4/13, str. 25-49. [Internet], raspoloživo na:www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/casopisprivitak/ripup13-04-025.pdf, [15.03.2016.].
12. Narodne novine, (2013): Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 148.
13. Narodne novine, (2013): Zakon o PDV-u, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 73.
14. Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj78.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Područje primjene „PDV Direktive“	8
Tablica 2: Definiranje transakcija	9

POPIS SLIKA

Slika 1: Primljeni račun od tvrtke „Vranjica Belvedere d.d.“	18
Slika 2: Dnevnik knjiženja - primljen račun od tvrtke „Vranjica Belvedere d.d.“	19
Slika 3: Potvrda PDV identifikacijskog broja agencije „Booking.com“	20
Slika 4: Primljeni račun od agencije „Booking.com“	21
Slika 5: Dnevnik knjiženja- Primljeni račun agencije „Booking.com“	22
Slika 6: Knjiga ulaznih računa - Račun iz EU	23
Slika 7: Račun fizičkoj osobi	24
Slika 8: Dnevnik prometa - izlazni račun.....	25
Slika 9: Knjiga izlaznih računa	26
Slika 10: Obrazac PDV za kolovoz 2015. godine.....	28
Slika 11: Obrazac PDV-S.....	29
Slika 12: Saldiranje PDV-a za 08/2015.....	30

SAŽETAK

Ulaskom RH u EU, RH kao dvadesetosma članica postaje dio jedinstvenog europskog tržišta što je dovelo do niza promjena u poslovanjima s tvrtkama unutar jedinstvenog tržišta i s tvrtkama iz tzv „trećih zemalja“. Danom ulaska u EU stupio je na snagu novi Zakon o PDV-u koji je usklađen sa stečevinom EU i s Direktivama EU koje uređuju oporezivanje porezom na dodanu vrijednost.

Novi Zakon o PDV-u u sustavu oporezivanja usluga unutar europskog tržišta uveo je pojam „prijenos porezne obveze“. Naime, u postupku obračuna PDV-a na primljene usluga iz EU i izlazne račune prema pravnim ili fizičkim osobama u tuzemstvu i EU primjenjuje se mehanizam „prijenos porezne obveze“.

Cilj ovog rada je prikazati kako se „prijenos porezne obveze“ primjenjuje u praksi i kako se evidentira u određenim obrascima na praktičnom primjeru uslužnog poduzeća „Autotrip d.o.o.“. Specifičnosti samog trgovačkog društva „Autotrip d.o.o.“ oživjele su ulaskom u EU kada je počeo poslovati s agencijom „Booking.com“ te obračunavati i knjižiti račune s „prijenosom porezne obveze“. Prije ulaska u EU mjesto oporezivanja bilo je mjesto izdavatelja usluge, a stupanjem u EU mjesto oporezivanja postaje mjesto primatelja usluge. Pristupom u EU, RH pristupila je VIES sustavu u kojem može vidjeti tko je porezni obveznik, a tko ne na području cijele EU. Na poslovanje s tzv. „trećim zemljama“ također se primjenjuje opće načelo oporezivanja, ali poslovni partneri iz tih zemalja moraju donijeti fizičku potvrdu o svom poreznom statusu te je došlo i do promjene u samom nazivu transakcija s EU, više se ne govori o uvozu i izvozu već o isporuci i stjecanju dobara.

Tri ključne riječi: „prijenos porezne obveze“, Zakon o PDV-u i VIES sustav.

SUMMARY

Upon entering the European Union, the Republic of Croatia as the twenty-eighth member became a unique part of the European market which resulted in numerous changes in conducting business with companies within a single market and with companies from the so called “third countries”. On the same day it joined the EU the new VAT Act entered into force pursuant to the EU acquis and to EU Directives which regulate the taxation of the value added tax.

The new VAT Act in the system of taxation within the European market introduced a term “reverse charge”. Namely, the mechanism of “reverse charge” is applied for the procedure of calculation of the VAT for any received services from the EU and for the invoices receivable for legal or physical entities in the country and the EU.

The aim of this paper is to demonstrate how the “reverse charge” is applied in practice and how it can be registered on certain forms in a practical example of the service company “Autotrip Ltd.”. Specificities of the trading company “Autotrip Ltd.” itself came to life upon joining the EU when it started business with the agency “Booking.com” and calculating and doing accounts with the “reverse charge”. Prior to joining the EU the taxation place was the same as the service provider and upon joining the EU the taxation place became the same as the service recipient. After joining the EU, the Republic of Croatia joined the VIES system which offers an insight into who is the tax payer, or who is not, in the area of the entire EU. General principle of taxation is also applied to business with the so called “third countries”, but the business partners from those countries must bring a physical certificate on their tax status and the change occurs in term transaction with the EU, import and export are not used anymore opposed to new terms supply of goods and acquisition of goods.

Three key words: “reverse charge”, VAT Act and VIES system.